

Мостіпака Т.П.,
аспірант
(Житомирський
державний університет
імені Івана Франка)

ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ У МОЛОДІ КОМПЕТЕНЦІЙ ПРО ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ

Стан здоров'я населення і зокрема молоді нашої країни на сьогоднішній день зберігає тенденцію до погіршення, викликаючи занепокоєння у батьків, медиків та педагогів. Із кожним роком в Україні спостерігається погіршення стану здоров'я дітей: хворобливість, відхилення в роботі внутрішніх органів, зниження рухової активності – ось той неповний перелік причин, що негативно впливають на здоров'я людини. Пріоритетним завданням освіти є виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян, як найвищої соціальної цінності. Як засвідчують наукові

дослідження, здоров'я людини на 51% залежить від способу життя, на 17-20% – від спадковості, 20% – від стану навколишнього середовища, на 8-10% – від системи охорони здоров'я.

Реформування галузі освіти та перехід на компетентний підхід у навчанні дає широкі можливості всім учасникам освітнього середовища здійснювати поетапне, всебічне формування означеної компетентності підростаючого покоління через ряд компетенцій, зокрема: життєву, соціальну, психологічну, інформаційну, компетенцію здорового способу життя, які сприятимуть зміцненню та покращенню стану здоров'я населення України. Саме тому, отримання знань про здоров'я, умінь та навичок щодо здорового способу життя людини є необхідним та вкрай важливим завданням кожного навчального закладу в цілому та педагога зокрема.

Для формування здоров'язбережувальної компетентності школярів однією з найважливіших компетенцій є компетенція здорового способу життя. Її формування здійснюється на основі повсякденного життя молоді та під час проведення інтегрованих занять (уроків), у ході яких спеціальні знання з фізичної культури, біології, основ здоров'я, хімії, фізики, мови, літератури, історії, математики, права та праці переплітаючись утворюють низку знань, умінь та навичок щодо здоров'язбереження та основ валеологічної поведінки. І навпаки, за такої умови валеологічні знання органічно вплітаються в інформаційний або практичний матеріал конкретного навчального предмету чи виду заняття. Наприклад, знання про тіло людини, його частини (руховий апарат (м'язи, скелет)) та догляд за ними можна формувати на заняттях з біології так і фізичної культури.

При викладанні математики та фізики варто нагадувати про користь розумової діяльності для здоров'я. На заняттях з мови, літератури, історії здоров'язбереження формується через знання про етноздоров'я (українська хата, одяг, посуд, знаряддя побуту, їх оформлення тощо – це дуже цінні джерела національного здоров'я).

Робота із формування компетенцій про здоровий спосіб життя, як структурного компонента здоров'язбережувальної компетентності особистості має здійснюватися, як у процесі організованої навчальної діяльності, так і під час самостійної діяльності учасників освітнього процесу, оскільки проблема збереження здоров'я має глобальний, міждисциплінарний

(інтегрований) характер і виходить далеко за межі освітньої установи. Показником здоров'язбережувальної діяльності навчального закладу є використання в своїй діяльності здоров'язбережувальних технологій для формування в учнів свідомого ставлення до власного здоров'я і рівень сформованості (практичне застосування в життєвих ситуаціях) означеної компетентності.